

Lakáspiari árak, lakásárindex, 2012. I. negyedév

A tartalomból

- 1 Bevezető
- 1 Az ingatlanforgalom alakulása
- 1 Éves árindexek
- 2 Negyedéves tiszta árindexek
- 2 A teljes árváltozás tényezői
- 3 A lakáspiari tranzakciók összértéke
- 3 Az üdülőingatlanok piaca
- 3 Módszertani megjegyzések

Bevezető

2011 IV. negyedévében 23 ezer lakást értékesítettek, 17 százalékkal többet, mint a megelőző év ugyanezen időszakában. Kisebb mértékű élénkülés még 2012 I. negyedévében is megfigyelhető, ez azonban továbbra is csak a használtlakás-piacot érintette, az új lakások eladása folyamatosan csökkent.

2011 IV. negyedévében a megelőző időszakhoz viszonyítva 1,4 százalékos volt a használt és 2,5 százalékos az új lakások áremelkedése. 2012 I. negyedévében a tendencia változatlan volt: az új és a használt lakások piacán is áremelkedés mutatható ki – ezúttal azonos, 1,7 százalékos mértékben.

Az év végi áremelkedés ellenére a 2011. év egészére számított árindex mind az új, mind a használt lakásoknál további kismértékű csökkenést mutat (2010-hez képest 99,3 illetve 99,5%). A használt lakások éves árindexe a válság kezdete, 2008 óta 7,5 százalékot esett, ami azt jelenti, hogy ezekben az években a piaci forgalomban részt vevő lakások reálértéke 18,6 százalékkal lett alacsonyabb.

Az ingatlanforgalom alakulása

A végleges, 2011. évi adásvételi adatok alapján megállapítható, hogy a lakáspiari fogalom az év végi fellendülés ellenére sem érte el a 2010-es szintet. 2011-ben összesen 2,8 százalékkal kevesebb lakást értékesítettek, mint a megelőző évben.

Az egész év során minden eddiginél kevesebb, mindössze 3900 új lakás eladását regisztrálták. Az épített lakások használatbavételi engedélyeinek adatai szerint 2011-re már a vállalkozói lakásépítés is közel erre a szintre esett vissza. Korábban a felépített lakások száma még jelentősen meghaladta az eladottakat, 2011-ben azonban már mindössze 4800 lakás épült értékesítési céllal.

A devizahitelek végtörlesztésének hatására 2011 IV. negyedévében 17 százalékos volt a használtlakás-forgalom bővülése. 2012 I. negyedévében még mindig érezhető ez a hatás – a végtörlesztés határideje január végén volt – de már nem éri el a korábbi mértéket. Az év első három

hónapjában megkötött, 2012 júliusáig ismertté vált adásvételek száma a megelőző év első negyedévének időarányosan megfigyelt forgalmához képest mintegy 13 százalékkal magasabb.

1. tábla

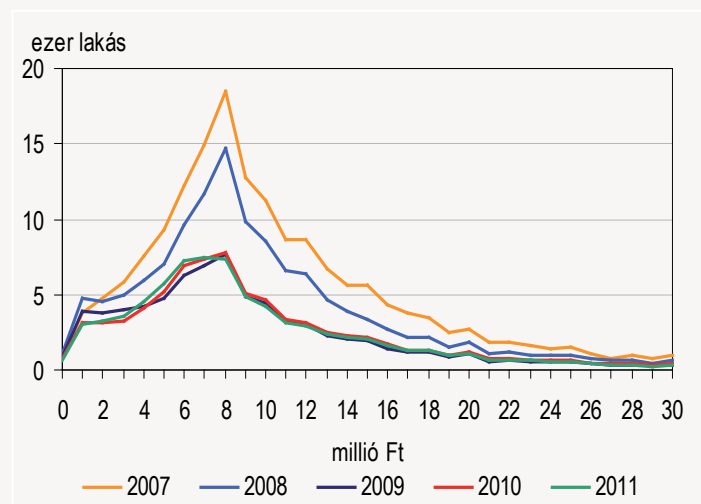
Az eladott lakások száma

Év	Összes eladott lakás	Ebből:		Értékesítési céllal épült új lakás
		használt lakás	új lakás	
2007	191 200	..	..	17 900
2008	154 100	140 000	14 100	17 400
2009	91 100	82 900	8 300	16 900
2010	90 300	85 500	4 800	10 700
2011	87 700	83 900	3 900	4 800

A használt lakások piacán évente eladott lakások érték szerinti összetétele azt mutatja, hogy a válságot követő években a 8 millió forint alatti eladások részaránya növekedett. 2008-ban az értékesített használt lakások 38, 2011-ben már 45 százaléka volt 8 millió forint alatti értékű. A forgalom a legerőteljesebben a 8–12 millió forint közötti tartományban esett vissza, itt 2011-ben alig fele annyi lakás kelt el, mint három évvel korábban. A 12 millió forint feletti lakások forgalma a korábbi érték 58 százaléka.

1. ábra

A használtlakás-forgalom érték szerinti eloszlása 2011. III. és IV. negyedév

Éves árindexek

A legutóbb közölt 2011. évi előzetes árindex az időközben beérkezett adatok hatására kismértékben még felfelé módosult. A már végleges adatok szerint 2011-ben az új lakások 0,7, a használtak 0,5 százalékkal voltak olcsóbbak, mint 2010-ben. 2008-hoz viszonyítva tavaly az új lakások 7,7, a használtak 7,5 százalékkal kerültek kevesebbe.

Az éves árváltozás tényezői

2. tábla

Év	Új lakások			Használt lakások		
	teljes	tiszta	összetétel- hatás	teljes	tiszta	összetétel- hatás
	árváltozás			árváltozás		
Előző év=100,0						
2008	102,6	102,2	100,4	90,0	102,1	88,2
2009	99,8	98,4	101,4	89,3	94,3	94,7
2010	96,6	94,4	102,3	108,4	98,6	109,9
2011	96,2	99,3	96,8	96,9	99,5	97,4
2007=100,0						
2008	102,6	102,2	100,4	90,0	102,1	88,2
2009	102,4	100,5	101,9	80,4	96,3	83,5
2010	98,9	94,9	104,2	87,1	94,9	91,8
2011	95,1	94,3	100,8	84,4	94,5	89,4

A használtlakás-piac forgalmának teljes árindexe a 2010-ben mért 8,4 százalékos emelkedés után 2011-ben 3,1 százalékos esést. Az erőteljes ingadozás hátterében alapvetően a változó összetételhatás áll. 2010-ben az eladások nagyobb hányada zajlott a magasabb árszínvonalú településeken – vagyis Budapesten és a megyeszékhelyeken –, mint korábban. (2010-ben e nagyvárosok adták a forgalom felét, míg egy évvel korábban csak 45%-át.) 2011-ben ismét kissé csökkent a nagyvárosok súlya a használtlakás-eladásokban (49%). Nagyrészt ennek tudható be a kissé mértékű (2,6%-os) összetételromlás, amely csekély tiszta árcsökkenés mellett a teljes átlagár 3,1 százalékos csökkenését eredményezte.

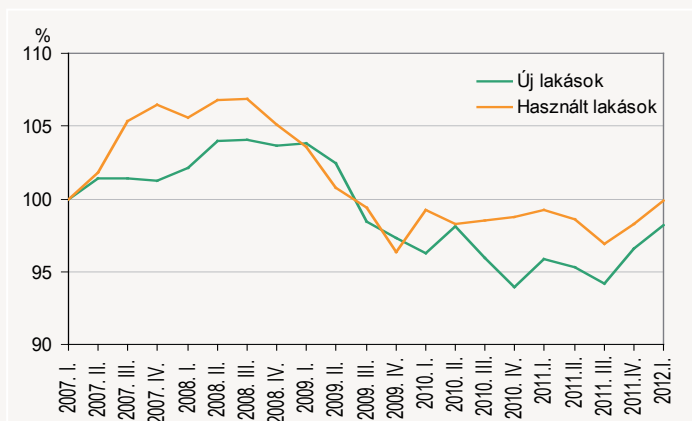
Az új lakások összetétel- és teljes árindexe 2011-ben a használt lakásokéhoz hasonlóan alakult, a 3,2 százalékos összetételromlás és a 0,7 százalékos tiszta árcsökkenés együttes hatására a teljes árindex 3,8 százalékkal esett vissza.

Negyedéves tiszta árindexek

Az új lakások piacán a tiszta árváltozás indexe 2011. IV. negyedévében 2,5, idén az I. negyedévben pedig 1,7%-os növekedést mutatott.

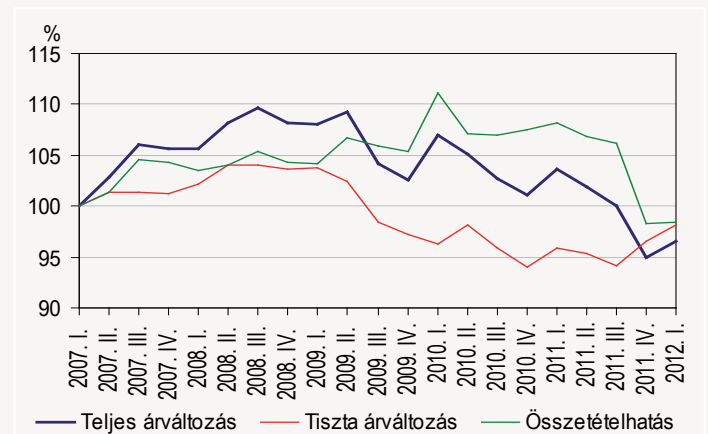
A használt lakások piacának korábban bemutatott, 2011. év végi forgalomemelkedését is kisebb árnövekedés kísérte. A tiszta árváltozás indexe 2011 utolsó negyedévében 1,4, 2012 I. negyedévében 1,7 százalékkal emelkedett.

2. ábra

A lakáspiaci árak alakulása – tiszta árváltozás (2007. I. negyedév=100%)**A teljes árváltozás tényezői**

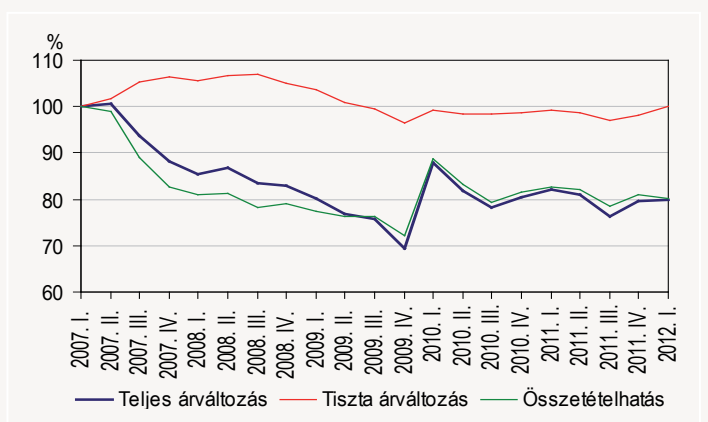
Az új lakások áralakulásának negyedévenkénti vizsgálata szerint a 2011. évi adatokat negatívan befolyásoló összetételromlás szinte teljes egészében a negyedik negyedévben következett be. Az értékesítések területi megoszlása ebben a negyedévben a budapesti lakáseladások részesedésének visszaesését mutatja (40-ről 37%-ra), míg a megyeszékhelyeken eladott új lakások aránya hét százalékponttal emelkedett (19-ről 26%-ra). Ezek az arányok a következő időszakban is fennállnak, ezért 2012 első negyedévében az összetétel változatlansága mellett a teljes árindex 1,8 százalékos emelkedése a tiszta árváltozásból adódik.

3. ábra

Az új lakások áralakulásának tényezői (2007. I. negyedév=100%)

A használtlakás-forgalomban az áralakító tényezők negyedéves bontása nem utal nagyobb változásokra: úgy tűnik, a 2010. eleji illetékszabálymódosítás¹⁾ jobban megmozgatta a piaci forgalom összetételét, mint a 2011. év végi végtörlesztés. 2011. IV. negyedévében az összetétel 3,0 és a tiszta árak 1,4 százalékos emelkedése együtt 4,4 százalékos teljes áremelkedést eredményezett az előző negyedévhez képest. Ezt követően, 2012 I. negyedévében a kissé romló összetételhatás (98,8 %) és az 1,7 százalékos tiszta áremelkedés eredőjeként a teljes átlagár alig változik (0,5%).

4. ábra

A használt lakások áralakulásának tényezői (2007. I. negyedév=100%)

¹⁾ 2010. január 1-jétől a lakásszerzés illetékének mértéke 4 millió forint felett 6 százalékról 4 százalékra csökkent. Emiatt az értékebb lakásoknál kivárták a rendelkezés életbe lépését a szerződések megkötésével, és ezért átmenetileg megugrott az összetételhatás indexe.

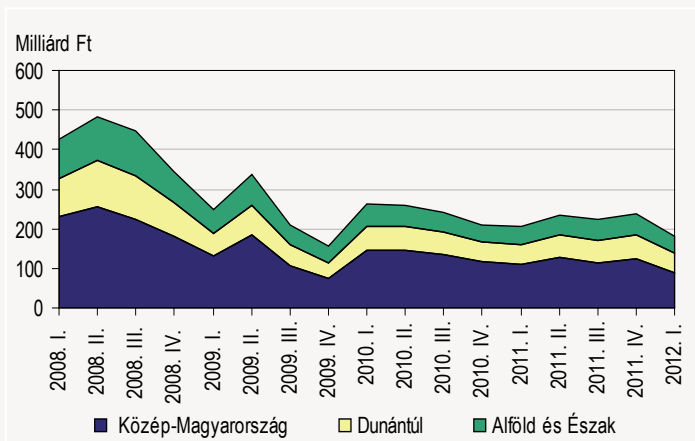
A lakáspiac tranzakciók összértéke

A lakáspiacra létrejövő, teljes lakás átruházására vonatkozó adásvételek éves összesített értéke 2007-ben 2200, 2008-ban 1700 milliárd forint volt. Az ezt követő két évben ez az összeg alig több, mint felére esett vissza (950 és 970 milliárd forint). 2011-ben a lakáspiaci forgalom volumene tovább csökkent (900 milliárd forint).

A lakástranzakciók negyedéves összértéke a korábbi hullámzások után 2011-ben valamivel 200 milliárd forint fölött állapodott meg. Az elmúlt évek ingadozásai közepette a nagyrégiók lakáseladásai lényegében párhuzamosan mozogtak, a piaci forgalom összvolumenének legalább fele mindig a központi régió piacán jelent meg (2010-ben 56, 2011-ben 52%). A budapesti lakáspiaci tranzakciók összértéke 2011-ben 360 milliárd forintot tett ki. Ez lényegében megegyezik a 2009-es értékkel (368 milliárd Ft), de a 2010-ben mért 414 milliárd forinttól 13 százalékkal elmarad.

5. ábra.

A lakáspiaci tranzakciók összértéke negyedévenként, nagyrégiók szerint (milliárd Ft)

Az üdülőingatlanok piaca

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint a lakóingatlanok piacán az üdülőingatlanok egy kisméretű, viszonylag állandó forgalmú és területileg is behatárolt részpiacon képeznek. Az évente eladott üdülők száma az elmúlt években általában 3 ezer körül alakult, ami azt jelenti, hogy az üdülők eladása a lakáspiaci forgalom mintegy 3 százalékára tehető (2011-ben 3,4%).

Az üdülőeladások két területen koncentrálnak, a balatoni kiemelt üdülőkörzetben és Pest megye – jellemzően nem kiemelt üdülőkörzetbe tartozó – településein. A területi elhelyezkedés árszínvonal szempontjából is elkülönülő csoportokat képez: 2011-ben a Balaton környéki üdülők átlagára 9,8 millió forint volt, ezt a pest megyei árak követték, 7,1 millió forintos átlaggal. Az e területeken kívül eső települések árszínvonala ennél számottevően alacsonyabb volt (5,5 millió Ft).

Az üdülőértékesítések főbb adatai, 2008–2011

3. tábla

Év	Balatoni üdülőkörzet	Pest megye	Egyéb települések	Összesen
Az eladott üdülők területi megoszlása, %				
2008	25,3	25,5	49,2	100,0
2009	26,0	20,9	53,1	100,0
2010	29,6	21,8	48,6	100,0
2011	30,4	22,6	47,0	100,0
2012. 1. félév	23,8	29,4	46,8	100,0
Az eladott üdülők átlagos ára, millió Ft				
2008	9,1	6,6	5,9	6,9
2009	8,7	6,2	5,3	6,4
2010	9,7	7,2	5,9	7,3
2011	9,8	7,1	5,5	7,2
2012. 1. félév	8,6	6,4	5,8	6,7

Módszertani megjegyzések

A lakáspiaci árak alakulásának megfigyelése az illetékkiszabási eljárás során rögzített adatokon alapul. Az adatokat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) negyedévente adja át a KSH-nak. Az adatátadás minden magánszemélyek által kötött és a teljes lakás átruházásával járó adásvételre kiterjed, tartalmazza a lakások eladási ára mellett azok legfontosabb anonimizált adatait. 2007-től kezdődően állnak rendelkezésünkre egységes szerkezetű, minden tekintetben összehasonlítható adatsorok, amik lehetővé teszik a lakáspiaci árváltozások részletes vizsgálatát.

A számításokban adathiány miatt az esetek 2 százalékát zártuk ki. Azokban az esetekben, ahol a lakás alapterülete hiányzott, de a többi ismérvi hiánytalanul rendelkezésünkre állt, a lakás ára és jellemzői alapján megbecsültük a nagyságát, majd a további számításokban ezzel a becsléssel szerepeltettük. Ezután az adatok elemzése loglineáris regressziós modellel történt. A modellben felhasznált legfontosabb adatok: a lakások alapterülete, az épület jellege, a település (Budapesten kerület) és a település különböző földrajzi, közigazgatási és jövedelmi mutatói. Az új lakások elkülönítését az újlakás-vásárláshoz kapcsolódó kedvezmények alapján a NAV végezte.

A modellszámításhoz 2010-ig a 2007 óta folyamatosan bővülő adatbázist használtuk, majd ezután 2011-től a 2007. évi adatokat elhagytuk, és a továbbiakban mindig három év egyesített adatbázisán végezzük el a paraméterek becslését.

Az első modellszámítás eredményei alapján a lakások 5 százalékát outlierként kiszűrjük, és a további indexszámításokban figyelmen kívül hagyjuk. Az outlierok kizárása után megismételt modellszámítással kalkuláljuk ki az árak összetételhatásra és tiszta árváltozásra bontott indexeit. A loglineáris módszerből következően a közölt árindexek minden esetben az adott árak mértani átlagából adódnak. A kiadványban közölt átlagárak ugyanakkor mindig számtani átlagok.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

Elérhetőségek

Gaborne.Szekely@ksh.hu

Telefon: (+36 1) 345 6661

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu